

EUROPOS
KOMISIJA

Strasbūras, 2018 11 13
COM(2018) 744 final

2018/0385 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo [su pakeitimais, padarytais Direktyva 2018/XXX/ES,] ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/XXX [dėl energetikos sąjungos valdymo] adaptavimo atsižvelgiant į Jungtinės Karalystės išstojimą iš Europos Sąjungos

(Tekstas svarbus EEE)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Šis Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo, kuriuo adaptuojama Direktyva 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo [su pakeitimais, padarytais Direktyva 2018/XXX/ES,]¹ ir Reglamentas (ES) 2018/XXX [dėl energetikos sąjungos valdymo], pasiūlymas yra būtinas dėl būsimo Jungtinės Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos.

2017 m. kovo 29 d. Jungtinė Karalystė pranešė apie savo ketinimą išstoti iš Sąjungos pagal Europos Sąjungos sutarties 50 straipsnį. Tai reiškia, kad jei ratifikuotame susitarime dėl išstojimo nebus nustatyta kita data, nuo 2019 m. kovo 30 d. 00.00 val. Vidurio Europos laiku (toliau – išstojimo diena) Jungtinei Karalystei nebebus taikoma Sąjungos pirminė ir antrinė teisė. Šiuo metu vyksta derybos su Jungtine Karalyste dėl susitarimo dėl išstojimo sudarymo.

Be to, pagal Europos Sąjungos sutarties 50 straipsnio 3 dalį Europos Vadovų Taryba, susitarusi su Jungtine Karalyste, gali vieningai nuspręsti, kad Sutartys nustos būti taikomos vėliau.

Šis pasiūlymas susijęs su 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo [su pakeitimais, padarytais Direktyva 2018/XXX/ES,] ir Reglamentu (ES) 2018/XXX [dėl energetikos sąjungos valdymo]². Abiejuose teisės aktuose pateikti energijos suvartojimo 2030 m. duomenys apima 28 valstybes nares (ES 28).

Direktyvoje 2012/27/ES su pakeitimais, padarytais Direktyva 2018/XXX/ES, nustatytas Sąjungos tikslas iki 2030 m. energijos vartojimo efektyvumą padidinti bent 32,5 proc. ir reikalaujama, kad kiekviena valstybė narė nustatytų orientacinį nacionalinį indėlį siekiant energijos vartojimo efektyvumo tikslo. Tai darydamos valstybės narės turėtų atsižvelgti į energijos suvartojimą Sąjungoje 2030 m.³ Reglamente (ES) 2018/XXX [dėl energetikos sąjungos valdymo] reikalaujama, kad, nustatydamos savo indėlį siekiant Sąjungos 2030 m. energijos vartojimo efektyvumo tikslo, valstybės narės atsižvelgtų į energijos suvartojimą Sąjungoje 2030 m. Energijos suvartojimas visoje Sąjungoje svarbus ir Europos Komisijai vertinant pažangą, daromą bendromis jėgomis siekiant Sąjungos tikslų.

Peržiūretoje Energijos vartojimo efektyvumo direktyvoje pagrindinis Sąjungos tikslas iki 2030 m. padidinti energijos vartojimo efektyvumą bent 32,5 proc. išreiškiamas absoliučiosiomis vertėmis: pirminės energijos suvartojimas 28 Sąjungos valstybėse narėse turi neviršyti 1 273 mln. tne, o galutinės energijos suvartojimas – 956 mln. tne. Šios vertės apskaičiuotos 2007 m. PRIMES atskaitos scenarijuje prognozuojamus 2030 m. ES suvartosimus kiekius mažinant 32,5 proc. Pritaikius šias prognozes ES 27 (be Jungtinės Karalystės), bendras pirminės energijos suvartojimas 2030 m. turėtų neviršyti 1 128 mln. tne, o galutinės energijos suvartojimas – 846 mln. tne.

¹ OL xxx

² 2018 m. birželio 19 d. teisėkūros institucijos pasiekė preliminarų politinį susitarimą dėl Energijos vartojimo efektyvumo direktyvos ir Valdymo reglamento peržiūros. Bendros diskusijos Europos Parlamento plenarinėje sesijoje ir balsavimas per pirmąjį svarstymą dėl abiejų teisės aktų turėtų įvykti lapkričio mėn. Energijos vartojimo efektyvumo direktyva ir Valdymo reglamentas bus pateikti Bendrųjų reikalų tarybai ir, kai jie bus priimti, juos oficialiai pasirašys abi teisėkūros institucijos.

³ Direktyvos 2012/27/EB su pakeitimais, padarytais Direktyva 2018/xx/ES, 3 straipsnio 1 dalies a punktas ir 5 dalis.

Todėl, Jungtinei Karalystei išstojant iš ES, energijos suvartojimo Sąjungoje 2030 m. duomenys turi būti patikslinti, atsižvelgiant į tai, kad Sąjungą sudarys 27 valstybės narės. Šis pakeitimas daromas remiantis tais pačiais pagrindinio energetikos modelio duomenimis, todėl jis gali būti laikomas technine adaptacija.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Netaikoma.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Netaikoma.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Teisinis pasiūlymo pagrindas – Sutartis dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač jos 192 straipsnio 1 dalis ir 194 straipsnio 2 dalis. Šie straipsniai sudaro ir Direktyvos 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo [su pakeitimais, padarytais Direktyva 2018/XXX/ES,] bei Reglamento (ES) 2018/XXX [dėl energetikos sąjungos valdymo], kurie šiuo pasiūlymu iš dalies keičiami, teisinį pagrindą. Sutartyje nustatytas būtent su energija susijęs teisinis pagrindas, todėl tikslinga juo remtis.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Subsidiarumo ir proporcingumo principų visapusiškai laikomasi. Imtis Sąjungos lygmens veiksmų reikia pagal subsidiarumo principą (ES sutarties 5 straipsnio 3 dalis), nes pasiūlymas susijęs su techninėmis Sąjungos priimtų teisės aktų adaptacijomis.

- **Proporcingumo principas**

Pasiūlyme laikomasi proporcingumo principo (ES sutarties 5 straipsnio 4 dalis), nes jo nuostatomis reglamentuojama tik tai, kas būtina nustatytam tikslui pasiekti. Siūlomais pakeitimais dabartinė teisinė sistema bus tinkamai pritaikyta, atsižvelgiant į laikotarpį iki 2030 m., ir bus užtikrintas nuoseklumas. Siūlomi elementai yra susiję tik su tais aspektais, dėl kurių reikia imtis Sąjungos veiksmų.

- **Priemonės pasirinkimas**

Šiuo pasiūlymu iš dalies keičiama esama direktyva ir esamas reglamentas, todėl tinkama priemonė – Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas, kuriuo daromi daliniai pakeitimai.

3. EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

Kadangi šis pasiūlymas yra tik techninio pobūdžio ir dėl jo nereikia priimti politinių sprendimų, rengti konsultacijas su suinteresuotosiomis šalimis ar atlikti poveikio vertinimą būtų buvę netikslinga.

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Netaikoma.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Netaikoma.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Netaikoma.

- **Poveikio vertinimas**

Netaikoma.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Netaikoma.

- **Pagrindinės teisės**

Netaikoma.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas neturi poveikio biudžetui.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Netaikoma.

- **Aiškinamieji dokumentai (direktyvoms)**

Šis pasiūlymas yra tik techninio pobūdžio, todėl aiškinamieji dokumentai dėl perkėlimo į nacionalinę teisę nereikalingi.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Netaikoma.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo [su pakeitimais, padarytais Direktyva 2018/XXX/ES,] ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/XXX [dėl energetikos sąjungos valdymo] adaptavimo atsižvelgiant į Jungtinės Karalystės išstojimą iš Europos Sąjungos

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 192 straipsnio 1 dalį ir 194 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdama į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę⁴,

atsižvelgdama į Regionų komiteto nuomonę⁵,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) 2017 m. kovo 29 d. Jungtinė Karalystė pranešė Europos Vadovų Tarybai apie savo ketinimą išstoti iš Sąjungos pagal Europos Sąjungos sutarties 50 straipsnį. Todėl, jei susitarime dėl išstojimo nebus nustatyta kita data arba jei Europos Vadovų Taryba, susitarusi su Jungtine Karalyste, vienbalsiai nenustatys kitos datos, nuo 2019 m. kovo 30 d. Jungtinei Karalystei nebebus taikoma Sąjungos teisė. Taigi Jungtinė Karalystė taps trečiąja šalimi;
- (2) 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo⁶ su pakeitimais, padarytais Direktyva 2018/XXX/ES⁷, reikalaujama, kad kiekviena valstybė narė nustatytų orientacinį nacionalinį indėlį siekiant Sąjungos tikslo iki 2030 m. padidinti energijos vartojimo efektyvumą bent 32,5 proc. Tai darydamos valstybės narės turėtų atsižvelgti į energijos suvartojimą Sąjungoje 2030 m.⁸
- (3) Reglamente (ES) 2018/XXX [dėl energetikos sąjungos valdymo]⁹ reikalaujama, kad, nustatydamos savo indėlį siekiant Sąjungos energijos vartojimo efektyvumo tikslų,

⁴ OL C , , p. .

⁵ OL C , , p. .

⁶ 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2009/125/EB ir 2010/30/ES bei kuria panaikinamos direktyvos 2004/8/EB ir 2006/32/EB (OL L 315, 2012 11 14, p. 1–56).

⁷ OL

⁸ Direktyvos 2012/27/ES su pakeitimais, padarytais Direktyva 2018/XXX/ES, 3 straipsnio 5 dalis.

⁹ OL...

valstybės narės atsižvelgtų į energijos suvartojimą Sąjungoje 2030 m.¹⁰ Energijos suvartojimas visoje Sąjungoje svarbus ir Komisijai vertinant pažangą, daromą bendromis jėgomis siekiant Sąjungos tikslų¹¹.

- (4) dėl Jungtinės Karalystės išstojimo iš ES būtina techniškai adaptuoti prognozuojamo energijos suvartojimo Europos Sąjungoje 2030 m. duomenis, atsižvelgiant į tai, kad Sąjungą sudarys 27 valstybės narės (ES 27). Pagal prognozes, parengtas atsižvelgiant į pagrindinį bent 32,5 proc. Sąjungos tikslą, pirminės energijos suvartojimas 28 Sąjungos valstybėse narėse 2030 m. turėtų būti 1 273 mln. tonų naftos ekvivalento (tne), o galutinės energijos suvartojimas – 956 mln. tne. Atitinkamai ES 27 (be Jungtinės Karalystės) pritaikytos prognozės rodo, kad pirminės energijos suvartojimas 2030 m. turėtų būti 1 128 mln. tne, o galutinės energijos suvartojimas – 846 mln. tne. Todėl reikia patikslinti energijos suvartojimo 2030 m. duomenis;
- (5) tos pačios energijos suvartojimo 2030 m. prognozės yra susijusios ir su Reglamento (ES) 2018/XXX [dėl energetikos sąjungos valdymo] 6 ir 29 straipsniais;
- (6) todėl Direktyva 2012/27/ES [su pakeitimais, padarytais Direktyva 2018/XXX/ES,] ir Reglamentas (ES) 2018/XXX [dėl energetikos sąjungos valdymo] turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeisti,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Direktyvos 2012/27/ES [su pakeitimais, padarytais Direktyva 2018/XXX/ES,] 3 straipsnio 5 dalis pakeičiama taip:

„5. Kiekviena valstybė narė pagal Reglamento (ES) 2018/XXX [dėl energetikos sąjungos valdymo] [4] ir [6] straipsnius nustato orientacinį nacionalinį indėlį siekiant šios direktyvos 1 straipsnio 1 dalyje nurodytą Sąjungos 2030 m. energijos vartojimo efektyvumo tikslų. Nustatydamos šiuos indėlius valstybės narės atsižvelgia į tai, kad 2030 m. Sąjungoje turi būti suvartojama ne daugiau kaip 1 128 mln. tne pirminės energijos ir (arba) ne daugiau kaip 846 mln. tne galutinės energijos. Šiuos indėlius valstybės narės nurodo Komisijai savo integruotuose nacionaliniuose energetikos ir klimato srities veiksmų planuose, nurodytuose Reglamento (ES) 2018/XXX [dėl energetikos sąjungos valdymo] [3] straipsnyje ir [7–12] straipsniuose, laikydamosi šiuose straipsniuose nustatytos tvarkos.“

2 straipsnis

Reglamentas (ES) 2018/XXX [dėl energetikos sąjungos valdymo] iš dalies keičiamas taip:

- (a) 6 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje:
 - i) skaičius „1 273 mln. tne“ pakeičiamas skaičiumi „1 128 mln. tne“;
 - ii) skaičius „956 mln. tne“ pakeičiamas skaičiumi „846 mln. tne“;
- (b) 29 straipsnio 3 dalies pirma pastraipa pakeičiama taip:

„Atlikdama 1 dalyje nurodytą energijos vartojimo efektyvumo srities vertinimą, Komisija įvertina pažangą, padarytą bendromis jėgomis siekiant pagal Direktyvos 2012/27/ES [su pakeitimais, padarytais Direktyva 2018/XXX/ES,] 3 straipsnio 5 dalį

¹⁰ Reglamento (ES) 2018/XXX [dėl energetikos sąjungos valdymo] 6 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa.

¹¹ Reglamento (ES) 2018/XXX [dėl energetikos sąjungos valdymo] 29 straipsnio 3 dalies pirma pastraipa.

užtikrinti, kad 2030 m. Sąjungoje būtų suvartojama ne daugiau kaip 1 128 mln. tne pirminės energijos ir ne daugiau kaip 846 mln. tne galutinės energijos.“

3 straipsnis

Šio sprendimo 1 ir 2 straipsniai nedaro poveikio Direktyvos 2012/27/ES [su pakeitimais, padarytais Direktyva 2018/XXX/ES,] 28 straipsnyje ir Reglamento (ES) 2018/XXX [dėl energetikos sąjungos valdymo] 59 straipsnyje nustatytam terminui.

4 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ir taikomas nuo dienos, einančios po dienos, kurią Jungtinei Karalystei nustoja būti taikoma Sąjungos teisė.

Priimta Strasbūre

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas